

2015 W 1570

23 februari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken, advocaat te
Leiden,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Kruisheren te [plaats],
juridisch adviseur mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 1 juli 2015. Op 24 augustus 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, juridisch adviseur.

Op 19 januari 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mevrouw mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken.

Namens de Kruisheren is verschenen mr. Baetens.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager ging in september 1965 naar het Kleinseminarie, [naam] in [plaats]. Aangeklaagde was daar godsdienstleraar en directeur van de externen. Klager is blijven zitten in de eerste klas. Tijdens het jaar dat hij de eerste klas voor de tweede keer deed, werd klager door aangeklaagde gevraagd naar zijn kamer te komen.

De eerste keer dat klager daar was, vond hij het leuk. De kamer straalde gezelligheid en geborgenheid uit en aangeklaagde was aardig. De keren daarna werd het steeds minder

prettig. Klager moest op de linkerknie van aangeklaagde komen zitten en aangeklaagde hield klager dan stevig tegen zich aangedrukt. Zo stevig dat klager tegen het kruis van aangeklaagde werd gedrukt. Klager werd door aangeklaagde gestreeld over zijn kleding heen. De deur van de kamer was op slot en de gordijnen waren dicht. Als klager probeerde weg te komen, werd hij met een liniaal geslagen. Na afloop werd klager dan getroost met lieve woorden en een knuffel. Deze gebeurtenissen zijn in een periode van één tot anderhalf jaar regelmatig gebeurd, zeker vaker dan tien keer. In 1968 is klager door zijn vader weggehaald van het Kleinseminarie. Hierdoor is het misbruik gestopt. Klager weet niet waarom hij weg moest van het Kleinseminarie.

2.2. Klager voelde zich na het misbruik vaak eenzaam. Hij kwam aangeklaagde in het dagelijks leven tegen en wist niet hoe hij daarmee om moest gaan. Klager heeft in zijn leven altijd moeite gehad met autoriteit. Dit heeft in zijn werk problemen opgeleverd en klager is daarom diverse malen van baan gewisseld. Ook is intimiteit lastig voor klager.

2.3. Klager vindt het heel belangrijk dat mensen op de juiste wijze met elkaar omgaan. Hij wil met zijn klacht bijdragen aan het besef dat dit gedrag van ongewenste intimiteiten en lichamelijk geweld ontoelaatbaar is. Klager probeert het verhaal met het indienen van deze klacht ook af te sluiten. Erkenning is voor klager van belang.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Mr. Baetens heeft namens Pater [naam], Prior Provinciaal van de Kruisheren, in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij schrijft dat aangeklaagde in de periode september 1965 tot april 1968 inderdaad [vak]leraar was aan het [Kleinseminarie] te [plaats]. Uit de archieven blijkt niets negatiefs over aangeklaagde.

Mr. Baetens stelt primair dat de klacht ongegrond dient te worden verklaard, vanwege het ontbreken van steunbewijs. Subsidiair merkt mr. Baetens op, mocht het verhaal van klager wel aannemelijk worden geacht, dat het maar de vraag is of hetgeen klager beschrijft valt onder de definitie van seksueel misbruik.

Indien de Klachtencommissie de klacht gegrond verklaart, zal de Prior Provinciaal dat advies zeker overnemen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. De Klachtencommissie is van oordeel dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure. Aangeklaagde heeft klager strak tegen zich aangetrokken, tegen zijn kruis aan. Ook werd klager gestreeld over zijn bovenbenen. Ten tijde hiervan waren de gordijnen dicht en was de deur op slot. Klager

was ten tijde van het gebeurde 13 of 14 jaar oud en er was sprake van een afhankelijkheidsrelatie. De Klachtencommissie acht, gelet op deze omstandigheden, de seksuele context aannemelijk en beschouwt de handelingen als seksuele toenaderingen die klager moest dulden.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Voor de Klachtencommissie is aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden, namelijk dat aangeklaagde klager op schoot nam en klager tegen zijn kruis aantrok. Daarnaast streefde aangeklaagde klager over zijn bovenbenen. Dit is ten minste tien keer gebeurd.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt in de eerste plaats door de authentieke wijze, waarop en de details, waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van de echtgenote van klager, die verklaart dat klager haar in 1982 al heeft verteld over enkele voorvallen en dat zij sinds 1991 of 1992 op de hoogte is van alle details, te weten dwang, intimiteit in de vorm van te strak op schoot gehouden worden, de mishandeling en het goedmaken daarvan.

De Klachtencommissie weegt ook mee dat klager reeds op 8 maart 2010 melding heeft gedaan van hetgeen is gebeurd.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13/14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuyging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Prior Provinciaal van de Kruissheren de klacht gegrond te verklaren.

Deze beslissing is genomen op 23 februari 2016 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. R. Willemsen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.